

Παραδοτέο 2: "Εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και οι επαγγελματίες υπηρεσιών υποστήριξης μπορούν να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις ανάγκες των γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας"

A2.1 ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διακρατική Έκθεση	3
1. Εισαγωγή	3
2.1 Βιβλιογραφική Έρευνα - Πολιτικές και Δομές για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας - τωρινή κατάσταση και χαρακτηριστικά στις διάφορες χώρες του έργου.	4
2.2 Πρωτόκολλα πολιτικής και αναγνωρισμένα κενά πολιτικής	5
3. Έρευνα Πεδίου	6
3.1 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από την οργανωμένη ομάδα εστίασης/συνεντεύξεις με επαγγελματίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας	7
3.2 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από την οργανωμένη ομάδα εστίασης / συνεντεύξεις με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά	11
3.3 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια για τους/τις επαγγελματίες του τομέα καταπολέμησης έμφυλης βίας	14
3.4 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια για τους διαμεσολαβητές/τριες Ρομά	17
4. Συμπεράσματα / Συστάσεις και οι προτεινόμενοι πίνακες μαθησιακών στόχων για τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και τους/τις επαγγελματίες καταπολέμησης της έμφυλης βίας	20

Διακρατική Έκθεση

1. Εισαγωγή

Η παρούσα διακρατική έκθεση εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου Erasmus+ KA2 RoW POWER - Enhancing support for Roma women victims of GBV. Η βιβλιογραφική έρευνα διενεργήθηκε μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου 2024 σε βιβλιογραφικές και επιστημονικές αναφορές καθώς και σε διαδικτυακές πηγές, χρησιμοποιώντας κυρίως δεδομένα και πληροφορίες από την τελευταία τριετία [2021-2024]. Η διαδικτυακή έρευνα και η έρευνα πεδίου διεξήχθησαν μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου 2024. Η Διακρατική αυτή Έκθεση επικεντρώνεται:

- i) στην ανάδειξη του Διακρατικού πλαισίου [υφιστάμενες πολιτικές και μηχανισμοί] για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες Ρομά και οι γυναίκες και στις έξι (6) χώρες υλοποίησης του έργου
- ii) και στην παροχή μιας σημαντικής εικόνας για τις προκλήσεις και την έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων που αντιμετωπίζουν τόσο οι διαμεσολαβητές Ρομά όσο και οι επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας για την εξυπηρέτηση των γυναικών Ρομά θυμάτων ή απειλούμενων από την έμφυλη βία.

Παράλληλα, η παρούσα έκθεση ελπίζει να συνοψίσει εάν υπάρχουν καλές πρακτικές, προγράμματα κατάρτισης ή εκπαιδευτικά σεμινάρια για Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά & Επαγγελματίες καταπολέμησης της έμφυλης βίας ώστε να εξειδικευτούν στην εξυπηρέτηση Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας, καθώς και προγράμματα κατάρτισης για τη συνεργασία μεταξύ τους.

2.1 Βιβλιογραφική Έρευνα - Πολιτικές και Δομές για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας - τωρινή κατάσταση και χαρακτηριστικά στις διάφορες χώρες του έργου.

Με βάση τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής έρευνας, η βασική πολιτική και το πλαίσιο που διέπει την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας στην

Ευρώπη, τόσο στην ΕΕ όσο και στις υπό ένταξη χώρες, είναι η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Όλες οι χώρες του έργου Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία, Ρουμανία, Βόρεια Μακεδονία έχουν υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση, με εξαίρεση τη Σλοβακία, η οποία την έχει υπογράψει αλλά δεν την έχει επικυρώσει.

Σύντομη ανάλυση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης: Η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, γνωστή και ως Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, είναι μια διεθνής συνθήκη που υιοθετήθηκε το 2011 από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Είναι το πρώτο νομικά δεσμευτικό μέσο στην Ευρώπη που εστιάζει στη βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία. Οι κύριοι στόχοι της Σύμβασης:

- 1) Πρόληψη της βίας κατά των γυναικών: Η Σύμβαση προωθεί μέτρα για την πρόληψη της βίας μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης των δικαιωμάτων των γυναικών.
- 2) Προστασία των θυμάτων: Παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία δομών υποστήριξης, όπως καταφύγια, γραμμές βοήθειας και υπηρεσίες συμβουλευτικής για τα θύματα
- 3) Δίωξη των δραστών: Καθιερώνει τη βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία ως ποινικά αδικήματα και προωθεί την αυστηρή εφαρμογή του νόμου
- 4) Συντονισμός των πολιτικών: Ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ολοκληρωμένες και συντονισμένες πολιτικές για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών

Δεσμεύσεις των κρατών μελών - Τα κράτη που υπογράφουν και επικυρώνουν τη Σύμβαση αναλαμβάνουν διάφορες δεσμεύσεις, όπως:

Νομοθετικά μέτρα: υποχρεούνται να εναρμονίσουν την εθνική τους νομοθεσία με τις απαιτήσεις της Σύμβασης, ποινικοποιώντας διάφορες μορφές βίας κατά των γυναικών (π.χ. σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική και οικονομική βία).

Πρόληψη και εκπαίδευση: Υποχρεούνται να προωθήσουν την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση των επαγγελματιών και του κοινού σχετικά με την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών.

Προστασία και υποστήριξη των θυμάτων: Υποχρεούνται να παρέχουν προστασία και υποστήριξη στα θύματα μέσω υπηρεσιών όπως καταφύγια, τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Συλλογή δεδομένων και έρευνα: Υποχρεούνται να συλλέγουν δεδομένα και να διεξάγουν έρευνα για την καλύτερη κατανόηση και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Διεθνής συνεργασία: Ενθαρρύνεται η συνεργασία μεταξύ των κρατών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Εφαρμογή της Σύμβασης: Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης πραγματοποιείται από την Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (GREVIO). Η GREVIO αξιολογεί την εφαρμογή της Σύμβασης από τα κράτη μέλη και παρέχει συστάσεις για βελτιώσεις.

Από τις συμμετέχουσες χώρες του έργου RoW Power το μόνο κράτος που δεν έχει υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση είναι η Σλοβακία.

2.2 Πρωτόκολλα πολιτικής και αναγνωρισμένα κενά πολιτικής

Με βάση τη συμμετοχή των κρατών μελών που έχουν υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (εκτός από τη Σλοβακία για τις χώρες εταίρους του προγράμματος), καθίσταται σαφής η δέσμευση των ευρωπαϊκών χωρών να εφαρμόσουν τη Σύμβαση σε εθνικό επίπεδο:

- Εθνικό επίπεδο: Ύπαρξη και εφαρμογή οργανωμένου εθνικού συστήματος για την καταπολέμηση και καταγραφή της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας στις χώρες εταίρους.
- Όλες οι συμμετέχουσες χώρες εταίροι έχουν καταρτίσει ένα οργανωμένο σύστημα για την καταπολέμηση και την καταγραφή της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας σε εθνικό επίπεδο μέσω της αιγίδας των αρμόδιων υπουργείων ή των γενικών γραμματειών τους σε συνεργασία με τους διάφορους αρμόδιους φορείς.
- Η αποτελεσματικότητα και η εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών για το θέμα αυτό δεν είναι μετρήσιμη, καθώς τα δεδομένα είναι ανεπαρκή, όπως τονίζει η επιτροπή GREVIO.

➤ Ταυτόχρονα (με εξαίρεση την Ισπανία και την Ιρλανδία) καμία από τις Εθνικές Στρατηγικές ή την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, τα πρωτόκολλα ή τις πρακτικές δεν εστιάζει στην ομάδα των γυναικών Ρομά, η οποία αντιμετωπίζει πολλαπλή, διαφορετική και εντονότερη βία και αποκλεισμό από τις υπηρεσίες και τις δομές υποστήριξης θυμάτων έμφυλης βίας.

3. Έρευνα Πεδίου

Η χαρτογράφηση/έρευνα πεδίου διεξήχθη κατά τους μήνες Μάρτιο-Ιούλιο 2024 με τη χρήση διαδικτυακών ερωτηματολογίων και ομάδων εστίασης, οι οποίες διεξήχθησαν με την παρουσία εμπειρογνομόνων είτε διαδικτυακά είτε αυτοπροσώπως. Τουλάχιστον εκατόν εβδομήντα πέντε (175) συμμετέχοντες συνολικά συμμετείχαν στην επιτόπια χαρτογράφηση των αναγκών που διεξήχθη και στις έξι (6) χώρες υλοποίησης Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία, Σλοβακία, Βόρεια Μακεδονία . Οι βασικές ομάδες-στόχοι που εξετάστηκαν στη χαρτογράφηση πεδίου ήταν οι εξής:

- οι επαγγελματίες που ασχολούνται με την έμφυλη βία ως γενική κατηγορία επαγγελματιών που υπηρετούν σε υπηρεσίες αναφοράς, υποστήριξης και συμβουλευτικής για γυναίκες θύματα έμφυλης βίας , επομένως κοινωνικοί λειτουργοί, σύμβουλοι για τη βία λόγω φύλου, ψυχολόγοι και ψυχοθεραπευτές, νομικοί σύμβουλοι και κοινωνικοί επιστήμονες που ασχολούνται με θέματα έμφυλης βίας. Αυτή η γενική ομάδα απάντησε στα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια.
- Διαμεσολαβητές Ρομά ως γενική κατηγορία επαγγελματιών που υπηρετούν σε Κέντρα Κοινότητας Ρομά και διάφορες ΜΚΟ ως διαμεσολαβητές για την κοινωνική ένταξη ή ως διαμεσολαβητές για την εκπαίδευση ή ως διαμεσολαβητές για την υγεία ή διαμεσολαβητές με γενικά καθήκοντα. Αυτή η γενική ομάδα απάντησε στα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια.
- Εμπειρογνώμονες επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας που έχουν εργαστεί κατά μέσο όρο πάνω από 5 χρόνια σε υπηρεσίες αναφοράς, υποστήριξης και συμβουλευτικής για γυναίκες θύματα έμφυλης βίας. Αυτή η ομάδα συμμετείχε στις ομάδες εστίασης για τους

εμπειρογνώμονες επαγγελματίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας.

- Εμπειρογνώμονες διαμεσολαβητές Ρομά που έχουν εργαστεί για πάνω από 6 χρόνια σε Κέντρα Κοινότητας Ρομά και ΜΚΟ και έχουν σχετική εμπειρία στην εξυπηρέτηση γυναικών και πληθυσμών Ρομά σε πολλαπλά ζητήματα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και κοινωνικής ένταξης. Η ομάδα αυτή συμμετείχε στις ομάδες εστίασης για τους εμπειρογνώμονες διαμεσολαβητές Ρομά.

3.1 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από την οργανωμένη ομάδα εστίασης/συνεντεύξεις με επαγγελματίες του τομέα της καταπολέμησης της έκφυλης βίας

Οι ομάδες εστίασης / συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν και στις έξι (6) χώρες υλοποίησης (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σλοβακία, Ισπανία) Η συνάντηση/συνέντευξη με τους/τις επαγγελματίες καταπολέμησης έμφυλης βίας στο πλαίσιο των ομάδων εστίασης, πραγματοποιήθηκε μέσω προσωπικών συναντήσεων ή μέσω Zoom/Online συναντήσεων κατά την περίοδο Μαρτίου - Ιουλίου 2024. Συνολικά, τουλάχιστον πενήντα (30) Επαγγελματίες καταπολέμησης της έμφυλης βίας (γυναίκες και άνδρες) συμμετείχαν στις συναντήσεις, οι οποίες είχαν ως στόχο να προσδιορίσουν τις ανάγκες κατάρτισης και τα κενά δεξιοτήτων τους, προκειμένου να συνεργαστούν αποτελεσματικά με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά, προκειμένου να υποστηρίξουν και να συμβουλευθούν αποτελεσματικά τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας.

Εργασιακή εμπειρία των επαγγελματιών στην υποστήριξη γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας:

- Οι περισσότεροι/ες από τις συμμετέχοντες/ουσες εργάζονται για περισσότερα από 7 χρόνια σε υπηρεσίες και δομές υποστήριξης για θύματα έμφυλης βίας

Εργασιακή εμπειρία στην υποστήριξη γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας:

- Σχεδόν όλοι/ες οι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη υποστήριξη θυμάτων απάντησαν ότι δεν προσφέρουν συχνά τις υπηρεσίες τους σε γυναίκες Ρομά θύματα, δεδομένου ότι ο αριθμός των περιπτώσεων που αναφέρονται ή ζητούν βοήθεια σε υπηρεσίες, δομές και κέντρα υποστήριξης για θύματα έμφυλης βίας σε όλες τις χώρες εταίρους από την πλευρά των γυναικών Ρομά είναι πολύ μικρός.

Σύμφωνα με τους/τις ίδιους/ες, οι λόγοι για τον οποίο ο αριθμός των περιπτώσεων είναι μικρός είναι οι ακόλουθοι:

- Οι γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας αντιμετωπίζουν πρώτα απ' όλα σημαντικές δυσκολίες στην πρόσβαση σε υπηρεσίες καταπολέμησης έμφυλης βίας και υποστήριξης θυμάτων και αυτή είναι ίσως η μεγαλύτερη από τις προκλήσεις. Δεν γνωρίζουν πού να απευθυνθούν για να αντιμετωπίσουν τη βία που υφίστανται.
- Αντιμετωπίζουν γλωσσικές και πολιτισμικές δυσκολίες επικοινωνίας με τους/τις επαγγελματίες υποστήριξης των θυμάτων έμφυλης βίας και χρειάζονται υποστήριξη για να επικοινωνήσουν σωστά.
- Έλλειψη εμπιστοσύνης των Ρομά γυναικών προς τους/τις επαγγελματίες αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και τις κυβερνητικές υπηρεσίες, ιδίως την αστυνομία. Υπάρχει επιφυλακτικότητα σε θέματα εμπιστευτικότητας και ανωνυμίας.
- Έλλειψη σε περιπτώσεις νομάδων, εγγράφων, δελτίων ταυτότητας, αριθμών φορολογικού μητρώου, ασφάλισης υγείας που δεν βοηθούν σε νομικό επίπεδο.
- Συχνά οι Ρομά γυναίκες υποβαθμίζουν τη βία που δέχονται ή την κανονικοποιούν και την αποσιωπούν. Ενώ ένα μεγάλο ποσοστό της βίας μπορεί να βιώνεται από παιδιά και μπορεί να μην έχουν μέσα υποστήριξης.
- Έλλειψη υποστηρικτικού περιβάλλοντος.
- Δυσκολίες στέγασης και ένταξης σε καταφύγια λόγω του μεγάλου αριθμού παιδιών, συνήθως εξαρτώμενων παιδιών.

- Πολύ χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και καμία εργασιακή εμπειρία, πολύ δύσκολο να προετοιμαστεί μια τόσο υποβαθμισμένη κοινωνική ομάδα για κοινωνική επανένταξη και οικονομική ανεξαρτησία.

Σύμφωνα με τους/τις συμμετέχοντες/ουσες Επαγγελματίες στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας, οι ίδιοι/ες αντιμετωπίζουν επίσης εμπόδια & προκλήσεις όταν προσπαθούν να υποστηρίξουν γυναίκες Ρομά θύματα ΒΑΠ. **Μερικά από αυτά τα εμπόδια είναι:**

- Γλωσσικά προβλήματα συνεννόησης και κατανόησης με τα θύματα.
- Έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων για να εργαστούν με μια πολύ ευάλωτη ομάδα όπως οι Ρομά γυναίκες θύματα έμφυλης βίας με ταυτόχρονη έλλειψη πολιτισμικής κατάρτισης και πληροφοριών σχετικά με τον πληθυσμό.
- Έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων για τη συνεργασία με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά
- Δεν υπάρχει οργανωμένο σύστημα παραπομπής για τις γυναίκες θύματα έμφυλης βίας και ιδίως για τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας.
- Πολύ δύσκολο να πειστούν οι γυναίκες Ρομά θύματα από τους/τις επαγγελματίες της καταπολέμησης έμφυλης βίας να αναλάβουν νομική δράση κατά του θύτη τους.

Όσον αφορά τις δεξιότητες που τους λείπουν, σχεδόν όλες οι συμμετέχοντες/ουσες δήλωσαν:

- Δεξιότητες επικοινωνίας με τις γυναίκες Ρομά και διαχείρισης υποθέσεων γυναικών Ρομά [εξαιρετικά ευάλωτη ομάδα]
- Δεξιότητες συνεργασίας με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά στη διαδικασία καταγγελίας και παραπομπής τους σε υπηρεσίες υποστήριξης
- Γνώσεις σχετικά με τις πολιτισμικές διαφορές και τον τρόπο αντιμετώπισής τους στο πλαίσιο της καταπολέμησης της έμφυλης βίας
- Υπάρχει σημαντική έλλειψη πρωτοκόλλου συνεργασίας και διαβούλευσης με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά που να καθορίζει τα βήματα και πού σταματά ο ρόλος και η δικαιοδοσία των συμμετεχόντων/ουσών.

- Η πλειονότητα των επαγγελματιών στον τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας είτε δεν έχει συνεργαστεί ποτέ με διαμεσολαβητές/τριες/ΜΚΟ Ρομά είτε έχει συνεργαστεί μαζί τους πολύ σπάνια.
- Τόνισαν επίσης τη σημασία συστηματικών βέλτιστων πρακτικών και ειδικών μεθοδολογιών για την παροχή βοήθειας σε γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας, τις οποίες δεν διαθέτουν μέχρι σήμερα.
- Όλοι οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι οι διαμεσολαβητές/ριες Ρομά μπορούν και πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία, ιδίως κατά την πρώτη επαφή με το θύμα, αλλά και στα επόμενα βήματα, εάν αυτό είναι απαραίτητο.
- Όλα τα παραπάνω υποδεικνύουν την ανάγκη θέσπισης ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας με σαφείς βηματικούς ρόλους και δικαιοδοσίες, πάνω στις οποίες θα πρέπει να εκπαιδεύονται οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και οι ίδιοι/ες, το οποίο θα περιλαμβάνει έναν κώδικα δεοντολογίας για θέματα παρέμβασης στη διαδικασία, ώστε να αποφεύγεται η δευτερογενής θυματοποίηση και η κακοποίηση του θύματος με οποιονδήποτε τρόπο. Αυτό είναι ακριβώς αυτό που όλοι οι εμπειρογνώμονες σε θέματα έμφυλης βίας ισχυρίστηκαν ότι αποτελεί τη μεγαλύτερη έλλειψη στην αποτελεσματική υποστήριξη των γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας και στο μέλλον μπορεί να αποδειχθεί ως μία από τις καλύτερες πρακτικές.

3.2 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από την οργανωμένη ομάδα εστίασης / συνεντεύξεις με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά

Οι ομάδες εστίασης πραγματοποιήθηκαν και στις έξι (6) χώρες υλοποίησης (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σλοβακία, Ισπανία). Η συνάντηση/συνέντευξη με τους/τις Ρομά διαμεσολαβητές/τριες στο πλαίσιο της ομάδας εστίασης, διεξήχθη μέσω προσωπικών ή/και υβριδικών συναντήσεων κατά την περίοδο από τον Μάρτιο έως τον Ιούλιο του 2024. Συνολικά τουλάχιστον πενήντα (50) Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά (γυναίκες και άνδρες) συμμετείχαν στις συναντήσεις που είχαν ως στόχο να εντοπίσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τα κενά δεξιοτήτων των διαμεσολαβητών/τριων Ρομά προκειμένου να εργαστούν αποτελεσματικά με γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας και Επαγγελματίες της καταπολέμησης έμφυλης βίας προκειμένου να τις κατευθύνουν στις κατάλληλες υπηρεσίες για την καταγγελία, υποστήριξη και συμβουλευτική των θυμάτων έμφυλης βίας.

Όσον αφορά την εργασιακή τους εμπειρία ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά (γενικά)

- Οι περισσότεροι από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες εργάζονται ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για περισσότερα από 5 χρόνια. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι υπάλληλοι του δήμου ή των περιφερειακών αρχών ή εργάζονται ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά μέσω προγραμμάτων ΜΚΟ.

Όσον αφορά την εργασιακή τους εμπειρία ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά που εργάζονται με γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας

- Οι περισσότεροι/ες από τους/τις ερωτηθέντες/είςες, όπως δήλωσαν από τη δική τους εμπειρία και την ενασχόλησή τους με την κοινότητα των Ρομά, δεν υποστηρίζουν και δεν καθοδηγούν συχνά τις γυναίκες Ρομά που είναι θύματα έμφυλης βίας ή κινδυνεύουν από περιστατικά έμφυλης βίας να προσεγγίσουν τις κατάλληλες υπηρεσίες για να λάβουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη, βοήθεια και συμβουλευτική επείδη:

➤ Οι περισσότερες γυναίκες Ρομά δεν αναγνωρίζουν ότι υφίστανται οποιαδήποτε μορφή βίας λόγω φύλου. Εξαιρέση αποτελούν οι γυναίκες με υψηλότερο μορφωτικό και βιοτικό επίπεδο ή εκείνες που διαμένουν σε περιοχές με υψηλότερο βαθμό κοινωνικής ένταξης.

Όσον αφορά τις προκλήσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες Ρομά που είναι θύματα έμφυλης βίας ή κινδυνεύουν από περιστατικά έμφυλης βίας προκειμένου να φθάσουν στις κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης και συμβουλευτικής (ή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας), οι διαμεσολαβητές Ρομά ανέφεραν τα εξής:

- Οικονομική εξάρτηση από τον σύζυγο ή την οικογένειά τους γενικά.
- Έλλειψη ενδυνάμωσης.
- Προκατάληψη στην κοινότητα των Ρομά γύρω από τις γυναίκες που αντιδρούν στη συμπεριφορά των συζύγων τους.
- Ο στιγματισμός τους από την κοινότητα και την οικογένειά τους.
- Η ψυχολογική και σωματική βία.
- Η αδιαφορία, ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι ρατσιστικές συμπεριφορές που υφίστανται όταν προσπαθούν να έρθουν σε επαφή με την εν λόγω υπηρεσία.
- Οι απειλές και η ψυχολογική βία από τον σύζυγο και την οικογένειά τους.
- Η απειρία και η ανεπαρκής κατάρτιση αυτών των υπηρεσιών σχετικά με τα μέλη της κοινότητας των Ρομά.
- Στα κέντρα φιλοξενίας υπάρχει μια σύντομη περίοδος φροντίδας για τα θύματα, συνήθως από 3-6 μήνες ή το πολύ μέχρι 1 έτος, και στη συνέχεια δεν παρέχουν πρόσθετη βοήθεια.
- Όλοι/ες οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά δήλωσαν ότι στερούνται βασικών δεξιοτήτων και κυβερνητικού συστήματος υποστήριξης στις προσπάθειές τους να φέρουν σε επαφή τέτοιες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες με τις κατάλληλες υπηρεσίες, καθώς δεν

έχουν εκπαιδευτεί και υποστηριχθεί κατάλληλα. Οι βασικές δεξιότητες και το κυβερνητικό σύστημα υποστήριξης που στερούνται αφορούν:

- Τρόπους προσέγγισης των υπηρεσιών και τους τρόπους λειτουργίας τους.
- Τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να βοηθήσουν/διευκολύνουν τα θύματα καθ' όλη τη διάρκεια της υποστήριξής τους από τις εν λόγω υπηρεσίες.
- Νομοθετικά μέτρα που διασφαλίζουν τα δικαιώματά τους και την πρόσβασή τους στις υπηρεσίες υποστήριξης.
- Θεσμοθέτηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή/τριας Ρομά, καθώς η εμπλοκή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα στις αντίστοιχες υπηρεσίες υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών θα συνέβαλε σημαντικά στην καταπολέμηση τέτοιου περιστατικού.
- Όλοι/ες οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά ανέφεραν τη σοβαρή ανάγκη για επαρκή κατάρτιση όχι μόνο για τους/τις ίδιους/ίδιες αλλά και για τους/τις Επαγγελματίες σε κέντρα υποστήριξης θυμάτων έμφυλης βίας , καθώς και την ανάγκη καλύτερης συνεργασίας μεταξύ Ρομά διαμεσολαβητών/τριών και των Επαγγελματιών αυτών
- Οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά δήλωσαν επίσης ότι θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τους/τις επαγγελματίες που προσφέρουν στήριξη, φροντίδα και συμβουλευτική στα θύματα με τους εξής τρόπους:
 - Στην προσέγγιση της κοινότητας και την υποστήριξη του θύματος γενικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, Λειτουργώντας ως γέφυρα επικοινωνίας και διαβούλευσης μεταξύ του θύματος και των αντίστοιχων υπηρεσιών
 - Λειτουργώντας ως θετικά πρότυπα (ιδίως οι γυναίκες διαμεσολαβητριες Ρομά)
 - Συνδράμοντας στην υλοποίηση και οργάνωση προγραμμάτων/καμπανιών ευαισθητοποίησης κατά της βίας κατά των γυναικών που απευθύνονται σε γυναίκες Ρομά, τα οποία θεωρούν αναγκαία.

3.3 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια για τους/τις επαγγελματίες του τομέα καταπολέμησης έμφυλης βίας

Η διαδικτυακή έρευνα και στις έξι (6) χώρες εφαρμογής (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σλοβακία, Ισπανία) διεξήχθη με τη χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου κατά την περίοδο Μαρτίου - Ιουλίου 2024. Συνολικά, τουλάχιστον πενήντα (50) επαγγελματίες του τομέα της καταπολέμησης της έμφυλης βίας συμμετείχαν στην έρευνα, η οποία αποσκοπούσε στον εντοπισμό των εκπαιδευτικών τους αναγκών και των κενών δεξιοτήτων τους, προκειμένου να συνεργαστούν αποτελεσματικά με τους διαμεσολαβητές Ρομά, προκειμένου να, υποστηρίξουν και να συμβουλευθούν αποτελεσματικά τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας.

Προηγούμενη εμπειρία στην υποστήριξη γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας και γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας γενικά: Περισσότεροι/ες από τους/τις μισούς/ές συμμετέχοντες/ουσες υποστηρίζουν γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας και γυναίκες θύματα βίας γενικά, για περισσότερα από 7 χρόνια.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία συμφωνεί ότι τα προγράμματα κατάρτισης, όπως το RoW Power, είναι απαραίτητα για τους/τις επαγγελματίες της καταπολέμησης της έμφυλης βίας ώστε να εξειδικευτούν στην εξυπηρέτηση γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας και να μάθουν να εργάζονται και με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά, και θεωρούν τέτοια προγράμματα πολύ πολύτιμα και χρήσιμα.

Η ετοιμότητά τους να υποστηρίξουν επαρκώς τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας προκύπτει από τα ακόλουθα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τη διαδικτυακή έρευνα:

- **Προσωπική άποψη σχετικά με την ικανότητά τους να υποστηρίξουν επαρκώς τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας:** Οι περισσότεροι από τους Επαγγελματίες ΒΚΠ, δεν αισθάνονται ότι είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν επαρκώς για να τις υποστηρίξουν.

➤ Ο κύριος λόγος είναι ότι, ενώ η πλειοψηφία των συμμετεχόντων/ουσών επαγγελματιών στον τομέα της έμφυλης βίας έχουν επαρκή εμπειρία και εργασιακή υπηρεσία σε υπηρεσίες υποστήριξης και συμβουλευτικής για θύματα, εντούτοις κανένας από αυτούς δεν είχε προηγούμενη εκπαίδευση ή κατάρτιση σε ψυχολογική, συμβουλευτική και άλλα είδη υποστήριξης εξειδικευμένα για γυναίκες Ρομά, για τη συνεργασία με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά ή εξειδικευμένη στην κουλτούρα και τη γλώσσα των Ρομά.

➤ Ένας άλλος σημαντικός λόγος είναι η άγνοιά τους για τέτοιες εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις/καταρτίσεις. Συγκεκριμένα, σχεδόν κανένας/καμία από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες δεν γνωρίζει προγράμματα κατάρτισης για επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας σχετικά με την εξειδίκευσή τους στην υποστήριξη γυναικών Ρομά.

• **Προηγούμενη συνεργασία με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά/οργανώσεις Ρομά:** Περισσότεροι από τους/τις μισούς/σές από τους/τις ερωτηθέντες/είσες δεν έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά ή με οργανώσεις Ρομά για την υποστήριξη και τη συμβουλευτική γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας. Ειδικότερα, όσοι/ες λίγοι/λίγες έχουν ήδη συνεργαστεί με Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά, το έχουν κάνει μόνο λίγες φορές και σπάνια.

• **Γνώση των υπηρεσιών που οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά είναι σε θέση να παρέχουν στα θύματα ΓΒΚ:** Η πλειονότητα των συμμετεχόντων/ουσών, δεν θεωρούν ότι έχουν γνώσεις & δεξιότητες συνεργασίας με Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την εξυπηρέτηση γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας.

• **Γνώση της γλώσσας και του πολιτισμού των Ρομά:** Σχεδόν όλοι/ες οι επαγγελματίες της καταπολέμησης έμφυλης βίας δεν θεωρούν ότι διαθέτουν γνώσεις & δεξιότητες συνεργασίας με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την εξυπηρέτηση γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας και ταυτόχρονα οι επαγγελματίες αυτοί/ές δεν γνωρίζουν τις γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές των Ρομά και δεν ενημερώνονται συχνά ή ποτέ για εκπαιδεύσεις που σχετίζονται με τον πολιτισμό και την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Οι παραπάνω ελλείψεις των επαγγελματιών της καταπολέμησης της έμφυλης βίας αναδεικνύουν για άλλη μια φορά τη σημασία της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ

αυτών και των διαμεσολαβητών/τριών Ρομά. Ενδεικτικές είναι επίσης οι απαντήσεις των συμμετεχόντων/ουσών Επαγγελματιών σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν τα θύματα. Πιο συγκεκριμένα:

➤ Όλοι/ες οι Επαγγελματίες GBV ανέφεραν:

- τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια ως τον κύριο λόγο για τη μη αποτελεσματική επικοινωνία και σύνδεση με την ομάδα-στόχο. Οι Ιρλανδοί Επαγγελματίες καταπολέμησης έμφυλης βίας επιβεβαιώνουν ότι από τότε που συνεργάστηκαν με πολιτισμικούς διαμεσολαβητές, έχουν γεφυρώσει το χάσμα επικοινωνίας μεταξύ αυτών και των γυναικών Ρομά θυμάτων έμφυλης βίας.
- Η περιορισμένη επιθυμία των γυναικών να λάβουν υποστήριξη και συμβουλές από φορείς και αρχές, επειδή δεν ξέρουν ποιον να εμπιστευτούν και φοβούνται. Αυτό συνδέεται επίσης με την Αδυναμία των επαγγελματιών καταπολέμησης της έμφυλης βίας να αναλύσουν σε γυναίκες που δεν καταλαβαίνουν τι μπορούν να τους προσφέρουν, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λανθασμένες προσδοκίες και μειωμένη προθυμία για συνεργασία.
- Έλλιπείς δεξιότητες των επαγγελματιών του τομέα της καταπολέμησης έμφυλης βίας για να προσεγγίσουν αυτή την ευάλωτη κοινωνική ομάδα

➤ Κάποιοι/ες ανέφεραν επίσης:

- Νομικά κενά.
- Έλλειψη ενός συστηματικού μηχανισμού παραπομπής για τις γυναίκες Ρομά και ενός πρωτοκόλλου δράσης και αντιμετώπισης των περιπτώσεων τους.

3.4 Σύνοψη των αποτελεσμάτων από τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια για τους διαμεσολαβητές/τριες Ρομά

Η διαδικτυακή έρευνα και στις έξι (6) χώρες εφαρμογής (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σλοβακία, Ισπανία) διεξήχθη με τη χρήση διαδικτυακού ερωτηματολογίου κατά την περίοδο από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο του 2024. Συνολικά, τουλάχιστον πενήντα (50) διαμεσολαβητές/τριες Ρομά συμμετείχαν στην έρευνα, η οποία είχε ως στόχο τον εντοπισμό των εκπαιδευτικών αναγκών και των ελλείψεων δεξιοτήτων των διαμεσολαβητών/τριων Ρομά, προκειμένου να εργάζονται αποτελεσματικά με γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας και να τις κατευθύνουν στις κατάλληλες υπηρεσίες για την καταγγελία, υποστήριξη και συμβουλευτική των θυμάτων έμφυλης βίας.

Όσον αφορά την προηγούμενη συμμετοχή σε εκπαιδεύσεις:

- Σε αυτό το σημείο δεν έχουν εντοπιστεί διαφορές μεταξύ των χωρών εταίρων. Δηλαδή, όλοι/ες οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά που συμμετείχαν στο ερωτηματολόγιο, είχαν ήδη συμμετάσχει σε εκπαιδεύσεις σχετικές με τον τομέα του έργου RoW Power, όπως: δικαιώματα της γυναίκας, έμφυλη βία, κοινωνική και πολιτιστική υποστήριξη, ψυχολογία κ.λπ.

Όσον αφορά την εργασιακή τους εμπειρία ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά:

- Οι μισοί/ές από τους συμμετέχοντες/ουσες εργάζονται ως διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για περισσότερα από 5 χρόνια.

Όλοι/ες οι συμμετέχοντες/ουσες συμφώνησαν ότι ένα πρόγραμμα κατάρτισης για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των διαμεσολαβητών/τριων Ρομά ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τις γυναίκες Ρομά που είναι θύματα έμφυλης βίας ή κινδυνεύουν να υποστούν έμφυλη βία, να προσεγγίσουν τις κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης και συμβουλευτικής και να τις βοηθήσουν να εξυπηρετηθούν, θα ήταν πολύτιμο και χρήσιμο και είναι απαραίτητο.

Ενδεικτικοί παράγοντες στους οποίους οι ελλείψεις των συμμετεχόντων/ουσών είναι εμφανείς και τους ώθησαν στην προσωπική τους ανάγκη για πρόσθετη κατάρτιση, ώστε να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας, είναι οι εξής:

Η επάρκεια στη σχετική κατάρτιση: Περισσότεροι από τους/τις μισούς/σές συμμετέχοντες/ουσες δεν αισθάνονται επαρκώς εκπαιδευμένοι/ες και καταρτισμένοι/ες για να βοηθήσουν και να υποστηρίξουν τις γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας. Όλοι/ες τους πιστεύουν ότι προγράμματα και κατάρτιση όπως το RoW Power θα τους βοηθήσουν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στη διαμεσολάβηση για το εν λόγω θέμα.

Γνώση οργανώσεων και δομών υποστήριξης για γυναίκες θύματα έμφυλης βίας : Λιγότερες από τους/τις μισούς/ές συμμετέχοντες/ουσες ήταν σε θέση να αναφέρουν έναν μικρό κατάλογο αυτού του είδους των οργανώσεων.

Προηγούμενη συνεργασία με τις εν λόγω οργανώσεις/δομές υποστήριξης και επαγγελματίες για γυναίκες θύματα έμφυλης βίας και συχνότητα: Λίγοι/ες διαμεσολαβητές/τριες Ρομά είχαν ήδη συνεργαστεί με αυτές τις οργανώσεις μόνο λίγες φορές και ως εκ τούτου η συχνότητα της συνεργασίας είναι σπάνια, αλλά όταν αυτό συνέβαινε, όπως εντόπισαν οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά, τα αποτελέσματα ήταν καλύτερα.

Γνώση των οργανώσεων/φορέων που προσφέρουν κατάρτιση σχετικά με τη βία λόγω φύλου και τον τρόπο με τον οποίο οι διαμεσολαβητές/τριες Ρομά πρέπει να την αντιμετωπίζουν: Περισσότεροι από τους/τις μισούς/σές συμμετέχοντες/ουσες δεν γνωρίζουν προγράμματα/εκπαιδεύσεις που καταπολεμούν τη βία λόγω φύλου.

Δεξιότητες διαμεσολάβησης σχετικά με την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και τη συμβουλευτική των γυναικών Ρομά θυμάτων βίας κατά της γενετήσιας βίας : Λιγότεροι από τους/τις μισούς/σές διαμεσολαβητές/τριες Ρομά έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες διαμεσολάβησης προκειμένου να υποστηρίξουν επαρκώς τα θύματα έμφυλης βίας. Ορισμένες από τις δεξιότητες στις οποίες αναφέρθηκαν ήταν: ικανότητα και γνώση για τον εντοπισμό περιστατικών, ικανότητα δημιουργίας σχέσεων εμπιστοσύνης προκειμένου να ανοιχτούν και να εμπιστευτούν για να παραπέμψουν ή

να θέσουν όρια (ανάλογα με το περιστατικό), ενσυναίσθηση, δεξιότητα στη δημιουργία ισορροπίας και συμβουλευτική στα μέλη της οικογένειας, ενεργητική ακρόαση.

Εξοικείωση με όλα τα είδη υποστήριξης που προσφέρονται από τις αντίστοιχες δομές στα θύματα έμφυλης βίας: Μόνο περίπου τρεις (3) από τους/τις δέκα (10) διαμεσολαβητές/τριες Ρομά σε όλες τις χώρες-εταίρους ήταν σε θέση να αναφέρουν όλα τα διαφορετικά είδη υποστήριξης που μπορούν να προσφερθούν στα θύματα έμφυλης βίας από οργανώσεις και δομές που ασχολούνται με τέτοιου είδους ζητήματα.

Συχνότητα ενημέρωσης και συμμετοχής σε σχετικά προγράμματα κατάρτισης: Μόνο οι μισοί/σές από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες συμμετέχουν αρκετά περιστασιακά σε αυτού του είδους τις εκπαιδεύσεις ή εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους/ενισχύουν τις δεξιότητές τους.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων/ουσών, υπάρχει μεγάλη συνάφεια στα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες Ρομά όταν προσπαθούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας για τα θύματα έμφυλης βίας - Συγκεκριμένα, όλοι/ες ανέφεραν:

- Έλλειψη πληροφόρησης των σχετικών δομών
- Έλλειψη εκπαίδευσης
- Ρατσιστικές συμπεριφορές που υφίστανται όταν προσπαθούν να επικοινωνήσουν με δημόσιες υπηρεσίες
- Στιγματισμός, κοινωνικός αποκλεισμός

Κάποιοι/ες ανέφεραν επίσης:

- Γλωσσικά εμπόδια
- Οικονομική εξάρτηση από τον σύζυγό τους
- Φόβος ότι δεν θα λάβουν την κατάλληλη προσοχή και υποστήριξη επειδή είναι γυναίκες Ρομά
- Ανικανότητα να αντιληφθούν την έμφυλη βία ως πράξη που συμβαίνει λόγω φύλου

4. Συμπεράσματα / Συστάσεις και οι προτεινόμενοι πίνακες μαθησιακών στόχων για τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και τους/τις επαγγελματίες καταπολέμησης της έμφυλης βίας

Από την παραπάνω έρευνα και τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τις έξι (6) συμμετέχουσες χώρες (Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Βόρεια Μακεδονία, Σλοβακία, Ισπανία) μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Στην περίπτωση των Ρομά ο κατακερματισμός της εφαρμογής οποιασδήποτε πολιτικής για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και την προστασία των θυμάτων είναι αποτέλεσμα της ιδιαιτερότητας και της έντασης της έμφυλης βίας στην κοινότητα των Ρομά και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και φροντίδας

- Αιτίες όλων των παραπάνω είναι:

- η σπάνια ή μηδενική συνεργασία μεταξύ των δύο βασικών φορέων, των Επαγγελματιών καταπολέμησης της έμφυλης βίας & υποστήριξης των θυμάτων της έμφυλης βίας και των Διαμεσολαβητών/τριων Ρομά που μπορούν να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τις γυναίκες Ρομά θύματα.

- η έλλειψη συνεργασίας τους είναι αποτέλεσμα της ανεπαρκούς γνώσης, της έλλειψης δεξιοτήτων και της επαφής τους με την κοινότητα των Ρομά (για τους/τις Επαγγελματίες στον τομέα της έμφυλης βίας) και της άγνοιάς τους σε θέματα έμφυλης βίας και προσέγγισης των θυμάτων (για τους/τις Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά). Επίσης, το γεγονός ότι οι Επαγγελματίες στον τομέα της έμφυλης βίας δεν γνωρίζουν ακριβώς το πεδίο δράσης και τις υπηρεσίες που παρέχουν οι Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά, και οι Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά δεν κατανοούν πλήρως τι μπορούν να προσφέρουν οι δομές για την καταπολέμηση έμφυλης βίας και την φροντίδα θυμάτων έμφυλης βίας, σε ένα θύμα.

- Συστάσεις:

- Από όλα τα παραπάνω είναι σαφές ότι τόσο οι Επαγγελματίες στον τομέα της έμφυλης βίας όσο και οι Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά θα πρέπει να εκπαιδευτούν προκειμένου να συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους. Αλλά και να ενισχύσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους σε θέματα και πεδία που τους είναι απαραίτητα.

- Η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας τους μπορεί να επιτευχθεί με τη σύνταξη ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας στο οποίο θα στηριχθούν για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε γυναίκες Ρομά θύματα έμφυλης βίας.
- Η ενδυνάμωση των ίδιων των γυναικών Ρομά και η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας των Ρομά, και όχι μόνο των γυναικών, σε θέματα έμφυλης βίας είναι επίσης πολύ σημαντική.

Πίνακας Μαθησιακών στόχων για Επαγγελματίες στο χώρο της έμφυλης βίας

Γνώσεις	Δεξιότητες	Στάσεις
Γνώση του τρόπου συνεργασίας με τους διαμεσολαβητές/τριες Ρομά κατά τη διαδικασία i) παραλαβής και καταγραφής ενός περιστατικού έμφυλης βίας.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την αντιμετώπιση γλωσσικών προβλημάτων και κατανόησης και πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία i) παραλαβής και καταγραφής ενός περιστατικού έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και σεβασμός του ρόλου τους.
Γνώσεις σχετικά με τη συνεργασία τους με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά στις διαδικασίες ii) παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στα θύματα.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την υπέρβαση των γλωσσικών, κατανοητικών και πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία ii) παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στα θύματα.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και σεβασμός του ρόλου τους.

Γνώση σχετικά με τη συνεργασία τους με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά στις διαδικασίες iii) παροχής συμβουλών για θέματα έμφυλης βίας.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την υπέρβαση των γλωσσικών, κατανόησης και πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία (iii) παροχής συμβουλών για θέματα έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και σεβασμός του ρόλου τους.
Γνώση σχετικά με τη συνεργασία τους με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά στις διαδικασίες iv) παροχής νομικών συμβουλών σε θύματα έμφυλης βίας.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά για την αντιμετώπιση γλωσσικών προβλημάτων και προβλημάτων κατανόησης και πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία iv) παροχής νομικών συμβουλών σε θύματα έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με διαμεσολαβητές/τριες Ρομά και σεβασμός του ρόλου τους.
Γνώση γύρω από θέματα διαθεματικότητας και πολλαπλών ευπαθειών, προκλήσεις αποκλεισμού και κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επηρεάζουν τις γυναίκες Ρομά στις κοινότητες Ρομά [στέγαση, ανεργία, φτώχεια & χαμηλά ποσοστά οικονομικής ανεξαρτησίας, έλλειψη εκπαίδευσης].	Δεξιότητες για την αντιμετώπιση ή την άμβλυνση των πολλαπλών ευπαθειών που σχετίζονται με κοινωνικοοικονομικούς αποκλεισμούς και προκλήσεις που επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες αυτές κατά την εξέταση των θυμάτων Ρομά, την παροχή συμβουλών σε θύματα	Ευαισθητοποίηση σε θέματα ευαλωτότητας των γυναικών θυμάτων Ρομά, επίδειξη υπομονής, φροντίδας και εστίασης για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

	Ρομά και τη σύνταξη σχεδίων και λύσεων με τα θύματα.	
Γνώση της πολιτιστικής κατάρτισης σε θέματα που σχετίζονται με τη διαθεματικότητα και τη θέση των γυναικών Ρομά στις κοινότητές τους, τις παραδόσεις, τους άγραφους νόμους και τις κοινωνικές συνθήκες στις οποίες ζουν [θέση της γυναίκας, άγραφοι νόμοι, τιμωρίες, κανονικοποίηση της βίας, φόβος & πίεση από την οικογένεια και τις κοινότητες, ταμπού και έλλειψη εμπιστοσύνης στις αρχές, τους θεσμούς και την αστυνομία, περιθωριοποίηση εντός της κοινότητας, κοινά ψυχολογικά εμπόδια].	Δεξιότητες για την αντιμετώπιση ή την άμβλυνση των πολλαπλών ευάλωτων σημείων που σχετίζονται με κοινωνικοοικονομικούς αποκλεισμούς και προκλήσεις που επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη αυτές οι συνθήκες κατά την εξέταση των θυμάτων Ρομά, τη συμβουλευτική των θυμάτων Ρομά και την κατάρτιση σχεδίων και λύσεων από κοινού με τα θύματα.	Αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τα εμπόδια και τους αποκλεισμούς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες Ρομά και ετοιμότητα να τις εξυπηρετήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
Γνώση της προσαρμοσμένης επικοινωνίας σε περιβάλλοντα καταπολέμησης της έμφυλης βίας με ευάλωτες, μη προνομιούχες, υποεκπαιδευμένες και πολλαπλά αποκλεισμένες ομάδες, όπως οι γυναίκες Ρομά.	Δεξιότητες επικοινωνίας με γυναίκες Ρομά και διαχείριση περιπτώσεων γυναικών Ρομά.	Ανοιχτότητα στην επικοινωνία προσαρμοσμένη στις ανάγκες μιας αποκλεισμένης ομάδας που εξυπηρετείται.

Γνώση σχετικά με ένα οργανωμένο πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών του τομέα της έμφυλης βίας και των διαμεσολαβητών/τριών Ρομά, με καθορισμένους ρόλους και δικαιοδοσίες.	Δεξιότητες προσαρμογής στο ρόλο τους και κοινής δράσης με σεβασμό και ανταπόκριση στο ρόλο του/της διαμεσολαβητή/τριας.	Ανοιχτότητα και ευαισθησία ως προς την τήρηση ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας.
---	---	---

Πίνακας Μαθησιακών στόχων για Διαμεσολαβητές/τριες Ρομά

Γνώσεις	Δεξιότητες	Στάσεις
Βασικές γνώσεις σχετικά με τους διάφορους τύπους έμφυλης βίας που προβλέπονται από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης.	Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν, να μιλούν με σαφήνεια και να υποβάλλουν ερωτήσεις ή να συζητούν διευκρινίσεις σχετικά με συγκεκριμένους τύπους έμφυλης βίας.	Ευαισθητοποίηση και αυξημένο ενδιαφέρον γύρω από τους κύριους τύπους έμφυλης βίας και τις συνέπειές τους για τα θύματα.
Βασικές γνώσεις σχετικά με τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που προσφέρει ένα κέντρο συμβουλευτικής γυναικών ενός κέντρου φροντίδας θυμάτων έμφυλης βίας.	Να είναι σε θέση να περιγράψει με σαφήνεια και απλότητα τα τμήματα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται στα θύματα έμφυλης βίας από ένα συμβουλευτικό κέντρο γυναικών/ ένα κέντρο φροντίδας θυμάτων έμφυλης βίας.	Αύξηση της ευαισθητοποίησης και αύξηση του ενδιαφέροντος γύρω από τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τα κέντρα αντιμετώπισης της έμφυλης βίας και καλύτερη & σαφέστερη επικοινωνία με τα θύματα.

Βασικό λεξιλόγιο ορισμών και εννοιών που σχετίζονται με τις βασικές διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών έμφυλης βίας, καθώς και λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία από τους επαγγελματίες στον τομέα της έμφυλης βίας προς τα ίδια τα θύματα.	Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν και να εξηγούν στο θύμα συγκεκριμένους ορισμούς και πληροφορίες που απαιτούνται κατά τις διαδικασίες αντιμετώπισης ενός περιστατικού έμφυλης βίας και παροχής φροντίδας και βοήθειας στα θύματα, εάν χρειαστεί/ζητηθεί.	Να γνωρίζουν και να εξοικειωθούν με το εξειδικευμένο λεξιλόγιο και τους ορισμούς της έμφυλης βίας για να τους χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να τους εξηγούν στα θύματα, εάν χρειαστεί/ζητηθεί.
Βασικά ζητήματα κώδικα δεοντολογίας, δεοντολογίας, εμπιστευτικότητας και διακριτικότητας κατά την αντιμετώπιση περιστατικών έμφυλης βίας και κατά τη συνεργασία και την επικοινωνία [λεκτική και μη λεκτική] με τα θύματα.	Να είναι σε θέση να τηρούν τον κώδικα δεοντολογίας και εμπιστευτικότητας για να χειρίζονται εμπιστευτικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τα θύματα και να επικοινωνούν με σεβασμό με τα θύματα χωρίς να τα τραυματίζουν ή να τα κακοποιούν ακούσια. Να δίνουν ή να ζητούν ακριβείς πληροφορίες να μην συμπεραίνουν ή να προσθέτουν πληροφορίες που δεν έχει πει το θύμα, να μην κρίνουν το θύμα, να μην προσπαθούν να υποκαταστήσουν άλλους ρόλους, να μην επηρεάζουν τις αποφάσεις του θύματος.	Ανοιχτότητα βαθύτερη κατανόηση και δέσμευση για την ανάγκη τήρησης του κώδικα δεοντολογίας, ηθικής, εμπιστευτικότητας και διακριτικότητας που υπάρχει στον τομέα της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας.

Ειδικές γνώσεις σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας κατά τη διαδικασία i) παραλαβής και καταγραφής ενός περιστατικού έμφυλης βίας.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας για την υπέρβαση των γλωσσικών προβλημάτων και των προβλημάτων κατανόησης και των πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία i) παραλαβής και καταγραφής ενός περιστατικού έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας και σεβασμός του ρόλου τους.
Ειδικές γνώσεις σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας κατά τη διαδικασία ii) παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στα θύματα.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας για την αντιμετώπιση των γλωσσικών προβλημάτων και των προβλημάτων κατανόησης και των πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία ii) παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στα θύματα.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας και σεβασμός του ρόλου τους.
Ειδικές γνώσεις σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας κατά τη διαδικασία (iii) παροχής συμβουλών για την έμφυλη βία.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας για την αντιμετώπιση των γλωσσικών προβλημάτων και των	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις επαγγελματίες της έμφυλης βίας και σεβασμός του ρόλου τους.

	προβλημάτων κατανόησης και των πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία iii) παροχής συμβουλών για την έμφυλη βία.	
Ειδικές γνώσεις σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας κατά τη διαδικασία iv) παροχής νομικών συμβουλών σε θύματα έμφυλης βίας.	Δεξιότητες κοινής συνεργασίας, συζήτησης και συντονισμού με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας για την αντιμετώπιση των γλωσσικών προβλημάτων και των προβλημάτων κατανόησης και των πολιτισμικών διαφορών των θυμάτων κατά τη διαδικασία (iv) παροχής νομικών συμβουλών σε θύματα έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα στη συνεργασία και το συντονισμό με τους/τις επαγγελματίες του τομέα της έμφυλης βίας και σεβασμός του ρόλου τους.
Γνώση σχετικά με ένα οργανωμένο πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών του τομέα της έμφυλης βίας και των διαμεσολαβητών/τριών Ρομά, με καθορισμένους ρόλους και δικαιοδοσίες.	Δεξιότητες προσαρμογής στο ρόλο τους και κοινής δράσης με σεβασμό και ανταπόκριση στο ρόλο των επαγγελματιών της έμφυλης βίας.	Ανοιχτότητα και ευαισθησία ως προς την τήρηση ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας.

ROW-POWER

Enhancing support for Roma women victims of GBV

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

Roma Resource Center
Ромски Ресурсен Центар
Romano Resursno Centro

HIP
Hub of
Innovation
Policy

symplexis

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. 2023-1-DE02-KA220-ADU-000155228